

Instructies bij het Bijenhotel

Waarom een bijenhotel?

In Nederland leven naast de bekende honingbijen nog zo 'n 300 andere soorten "wilde" bijen. Met veel van die soorten gaat het niet goed. Wilde bijen stellen hoge eisen aan het landschap. Ze hebben bloemen nodig om honing en stuifmeel uit te halen, en plekjes in het landschap waar zij hun nestjes kunnen maken. Hoe gevarieerder het landschap, met voldoende wilde bloemen en afwisseling van biotopen, hoe meer soorten bijen (en wespen) daar kunnen leven. Dit bijenhotel (een houtblok met een tiental gaatjes van verschillende diameter) is een simpele maatregel om sommige soorten bijen te helpen. In de gaatjes in dit houtblok maken zij hun nestje en kunnen zo voor nakomelingen zorgen.

Doel

Door bij elke deelnemer van de Pilot Natuur- en LandschapsNorm (NLN) twee bijenhotels op te hangen, leveren we een kleine bijdrage aan het **behoud en bescherming** van deze nuttige bestuivers. Tegelijk kunnen we die bijenhotels gebruiken voor een klein onderzoekje naar de biodiversiteit op en rond uw erf. Want aan het aantal en de soorten bewoners van het bijenhotel kunnen we straks aflezen hoe geschikt het erf en het omringende landschap is voor wilde bijen.

Instructies

- Elke deelnemer ontvangt 2 bijenhotels (houtblokken met gaatjes)
- Hang de bijenhotels zo spoedig mogelijk op, in elk geval voor 1 april.
- Hang die bijenhotels op een zonnige plaats! Liefst tegen een zuid-muur van uw huis, of anders op het zuidoosten of zuidwesten. Tegen een boom of schuurtje kan ook.
- Hang de bijenhotels zo mogelijk onder een goot, afdakje of vensterbank om het tegen de ergste regen te beschermen (hoe droger en warmer, hoe beter).
- Tegen de regen kunt u evt. elk blok een afdakje geven van plastic, lood, dakleer of iets dergelijks.
- Als u het bijenhotel op ooghoogte ophangt, kunt u zien welke bijtjes er hun nestje maken.
- Laat het bijenhotel het hele jaar hangen, in het najaar bekijken we de resultaten.

Welke bewoners kunt u verwachten?

Als u in een gevarieerd landschap woont, dan komen er in het bijenhotel allerlei soorten wonen zoals: metselbijen (foto links), behangersbijen, klokjesbijen, wolbijen, maskerbijen, pottenbakkers-wespen, goudwespen (foto rechts), graafwespen en spinnendoders. Op de achterkant vindt u een paar plaatjes met uitleg. U hoeft niet bang te zijn voor de bijtjes en wespen die in dit bijenhotel gaan nestelen.

Dit zijn allemaal soorten die u **niet** kunnen steken! Elk vrouwtje leeft apart en zij maken dus geen groot nest met honderden lastige werksters, zoals limonade-wespen.

Voor meer gedetailleerde informatie over bijenhotels en wilde bijen is er veel op internet te vinden. Zie bijvoorbeeld: <http://www.biodiversiteitsjaar-2010.nl/copyofBijen/index.htm> of <http://www.wildebijen.nl/wildebijen.html> of <http://www.tuinwild.nl/bij>

Voor contact en vragen:

Frans van Alebeek: frans.vanalebeek@wur.nl

Het leven van de rosse metselbij

Osmia rufa

Vrouwje met een buik vol stuifmeel voor haar nest

Het vrouwtje verzamelt stuifmeel om haar jongen (larven) mee te voeren. In holle stengels maakt zij met modder een muurtje, waarna de cel met stuifmeel wordt gevuld. Op dat klontje stuifmeel legt ze een ei. Daarna sluit ze de cel met een volgend gemetseld muurtje en wordt wéér een cel gevuld, enz.

Nest met cellen in een opengemaakt stokje bambou

klompje stuifmeel   ei   gemetseld tussenschot

ei

april

larve

mei

pop

juli – april (volgend jaar)

Foto's: Heike Beulmann, vormgeving: Frans van Alebeek

Welke soorten bewonen het "bijenhotel"?

Metselbijen maken cellen van klei

Behangersbijen maken cellen van bladstukjes

Klokjesbijen vliegen op klokjes (Campanula)

Maskerbijen maken cellen van speeksel

Spinnendoders jagen op spinnen

Kleicellen van een spinnendoder

Leemwespen jagen op rupsen

Sluipwespen als parasiet van bijen

Goudwespen als parasiet ten koste van wespen

Sluipwespen als parasiet van wespen

Géén van deze soorten kan u steken!!

Foto's: Heike Beulmann, vormgeving: Frans van Alebeek